

Въ мѣстностъта „Бѣлата трева“ били намѣрени дребни черепици, украсени съ прави и закривени рѣзки. Между черепиците има типичните плоски панички и части отъ гърнета, които сѫ били украсени съ пѣпки; нѣкои отъ пѣпките сѫ пробити за прекарване връвъ за носене вмѣсто дрѣжки.

Въ околностъта на с. Гердеме сѫ били намѣрени по нивите каменни брадвички¹⁾.

Презъ 1852 г. до единъ отъ долмените въ мерията на с. Корията (Лозенградско) е намѣрено едно тучено идолче²⁾.

Около скалния долменъ „Евджика“ намѣрени дрѣжки отъ сѫдове, фрагменти на кюпове и гърнета съ прегънати краища; на мѣста прѣстъта до 05 м. дѣлбочина е черна и смѣсена съ парченца тухли, гърнета и кюмуръ. Подобни нѣща сѫ намѣрени и въ долмена до Стоева круша (краишата на сѫдоветѣ, отъ груба направа сѫ превити навънъ до 5 см.).

Въ долмена между с. с. Гердеме и Кауръ-аланъ сѫ намѣрени два отломъка отъ човѣшки черепъ и вѣглени.

Иманяри копали единъ долменъ до с. Кауръ-аланъ и намѣрили човѣшки черепи.

Въ долмена до с. Мехмечъ-къой (Бургазка околия) намѣрени парчета сѫдове, кюпове, керамиди и дѣна отъ сѫдове (диаметъръ 8 см.)

До долмена до в. Скрипка е намѣрень единъ сѫдъ отъ приста направа съ една висока дрѣжка надъ устата на сѫда; сѫдътъ 0·06 м. високъ, устата му 0·05 м. и дѣното равно съ диаметъръ 0·035 м.; направенъ отъ глина смѣсена съ пѣськъ и изпеченъ (фиг. 49).

ПРЕДАНИЯ.

Фиг. 49.

Въ с. Белевренъ вѣрватъ, че долмените сѫ правени отъ змееве, които сѫ били хора съ опашки и че до днесъ живѣятъ въ тѣхъ и отъ време на време излизатъ, затова населението храни известно страхопочитание къмъ долмените.

Друго предание разказва, че долмените сѫ правени отъ „Елинин“, изполини, които сѫ ходили голи и живѣятъ до днесъ въ тѣхъ.³⁾

Въ Бургазко казватъ, че долмените сѫ „елинска работа“.

Населението вѣрва, че въ опредѣлени дни на годината нощно време излиза отъ долмените огнь, който обикаля селото и пакъ се врѣща въ долмена, то вѣрва, че всѣки долменъ си има свой ступанинъ⁴⁾.

Около долмена до с. Бунарчево (Харманлийска околия) е заградено доста голѣмо място, въ което се събиратъ селяните, когато се пие

¹⁾ Сборникъ, XVIII, стр. 702—703. фиг. 26—27.

²⁾ П. Славейковъ, Сборникъ VI, стр. 41.

³⁾ Такова предание има въ Сакаръ-планина.

⁴⁾ Подобно предание въ с. Бунарчево (Харманлийска околия).